

SVETOVNI DAN METEOROLOGIJE: PODNEBJE IN VODA World Meteorological Day: Climate and Water

Tanja Cegnar

V počastitev dneva, ko je začela veljati Konvencija o Svetovni meteorološki organizaciji (SMO), meteorologi obeležujemo svetovni dan meteorologije. Konvencija je začela veljati 23. marca 1950, 30 dni po dnevu, ko je bila njena listina ratificirana in deponirana s strani držav, ki so želele postati članice nove organizacije.

SMO je specializirana agencija Združenih narodov (ZN) s 193 državami članicami. Izvira iz Mednarodne meteorološke organizacije (IMO), ki je bila ustanovljena leta 1873 z namenom olajšati izmenjavo informacij o vremenskih razmerah preko državnih meja. SMO ima v svetu vodilno vlogo v mednarodnem povezovanju in sodelovanju na področju vremena, podnebja, hidrologije in vodnih virov ter povezanih okoljskih vprašanj. S tem prispeva k varnosti in blaginji ljudi po vsem svetu ter h gospodarski koristi vseh narodov.

Slika 1. SMO letos praznuje 70-letnico delovanja
Figure 1. WMO celebrates 70 years of existence

Vsako leto SMO izbere temo za svetovni dan meteorologije, ki izpostavlja prispevke državnih meteoroloških in hidroloških služb za varnost in dobrobit družbe. Tema letošnjega svetovnega dneva meteorologije je »Podnebje in voda« in se osredotoča na učinke podnebnih sprememb na vodo.

Čista in sladka voda je ključnega pomena za življenje, saj v povprečju človek ne more preživeti brez vode več kot tri dni. Rast prebivalstva, urbanizacija in naraščajoča industrijska in kmetijska raba so povečali povpraševanje po tem dragocenem naravnem viru. Na najbolj osnovni ravni ljudje potrebujejo zalogo pitne vode za pitje, vendar se taki viri vse bolj obremenjujejo na sušnih območjih v delih Amerike, Afrike ter celinskih predelih Azije in Avstralije. Rezerve podzemne vode se izčrpavajo. Pomanjkanje vode je velik problem, ki prizadene enega od treh ljudi.

Sodobni svet se spopada s težavami in izzivi, ki jih predstavljajo vodni stres, poplave, suše in pomanjkanje čiste vode. Zato je potrebno izboljšati napovedi, spremljanje stanja voda in upravljanja z vodnimi viri. Učinki podnebnih sprememb vplivajo na razpoložljivost vode, porazdelitev padavin, rečne tokove, podtalnico in taljenje ledenikov.

Podnebni podatki in informacije, kot so: izračuni pogostosti in trajanja močnih padavin, verjetne največje količine padavin, napoved nizkega pretoka in poplav, ocene vodnih virov itd., služijo načrtovanju in upravljanju oskrbe s površinsko vodo in zmanjšanju tveganja nesreč. Takšni zbrani podatki na tedenski, sezonski in letni časovni skali ter na državni, regionalni in lokalni ravni so zdaj bolj kot kadarkoli prej potrebni za razvoj operativnih strategij upravljanja voda, vključno s pripravljenostjo na poplave in sušo ter odzivanjem nanje.